

Дефицит у буџету био је познат и није могао да буде изненађење ни за кога, па ни за Народну банку Србије, изричита је министарка финансија Диана Драгутиновић која се никако не слаже са оценом да није било усаглашених потеза између државе и НБС пре удара на динар. Јер, директорка Трезора и вицегувернер, задужен за монетарну политику, заједно су правили план исплата државе, тврди министарка финансија. А и куповина динара за девизе које је држава повукла од ММФ-а била је најављена, открива за *Политику* министарка Драгутиновић.

– Најпре, сама процедура повлачења девиза трајала је скоро две недеље и обављала се преко НБС, која је фискални агент државе. Уз то, држава продаје девизе Народној банци а не пословним банкама. Као треће, највећи део динара насталих продајом девиза је нетакнут, односно налази се на рачуну државе код НБС и није утицао на раст ликвидности. Коначно, децембарски дефицит од 12 милијарди покривен је трезорским записима у износу од осам милијарди, а остатак, дакле четири милијарде динара из додељених средстава – напомиње она.

Дакле, само четири-пет милијарди динара је могло утицати на раст ликвидности. У поређењу са неколико милијарди евра које је НБС „стерилисала” у периоду од 2006. до 2008. године, не би се рекло да је то неки значајнији напор. При томе, овај раст ликвидности био је привремен јер је држава од 4. до 12. јануара повукла 12 милијарди динара, дакле смањила ликвидност. О томе сведочи раст депозита државе на рачуну код НБС, објашњава министарка у бројкама потезе пре хаварије курса динара.

Па ипак, курс се још није стабилизовао. Зашто? Зато што су, како указује и министарка финансија, узроци на другој страни.

Слабљење динара почело још крајем октобра, подсећа Драгутиновићева, када је евро био испод 93, да би већ средином децембра достигао 96 динара. Не улазећи у дискусију који би курс одговарао нашој привреди, а имајући у виду стопу инфлације, висину спољне задужености и платнобилансни дефицит, министарка финансија је сигурна да је (у одсуству знатнијег прилива капитала) курс пресудно одређен платнобилансним кретањима. Повећани увоз, који је карактеристичан за последњи квартал, утицао је на раст тражње за девизама. Други вероватни фактор је смањење задужености приватног сектора, као што је то било крајем прошле године, што ће се са сигурношћу знати тек када буду расположиви подаци о стању дуга приватног сектора.

А кад курс почне да се помера, већ је познато, уграде се негативна очекивања која даље утичу на померање курса.

– За преокрет, кад су у питању очекивања у вези са курсом, најважнији је кредибилитет НБС. Независност НБС и циљане инфлације омогућавају да монетарна политика не буде талац фискалне. Дакле, на све шокове који прете да угрозе циљану инфлацију, а НБС је та која процењује, укључујући и промене у фискалној политици, Народна банка може и треба да одговори – закључује министарка финансија.

(Политика)